

Гавриш А.В., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Скрипник М.І., д.е.н., проф.
Київський національний
університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Як головний елемент матеріально-технічної бази підприємства основні засоби завжди відіграють велику роль і мають використовуватися раціонально й ефективно.

Значний внесок у розробку теоретичних основ, використання основних засобів та управління ними внесли такі вчені-економісти, як Черниш С.С., Деєва Н.М., Бондар Н.М., Подольська В.О., Кругляк Б.С., Грабовецький Б. Є., Яшан Ю.В., Бобко Н.А., Гуляєва Н.М., Сьомко О.В., Омельченко Л.І. та ін.

Об'єкт основних засобів – це закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього або окремих конструктивно відокремлених предметів, що призначений для виконання певних самостійних функцій, чи відокремлений комплекс конструктивно об'єднаних предметів одного або різного призначення, що мають для їх обслуговування загальні пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс – певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно або інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється підприємством.

Основні засоби, що використовуються у виробництві, поділяють на певні групи, залежно від того, яку роль вони відіграють у виробничому процесі. Частина основних засобів використовується для безпосереднього впливу людини на процес виробництва, тобто виступають тими засобами праці, що безпосередньо впливають на оборотні засоби, перетворюючи їх на готову продукцію.

Кожне підприємство веде облік за стандартами. Нормативним документом, який регулює ведення основних засобів є ПсБО 7.

По галузях основні засоби поділяють на: помисловість, будівництво, транспорт, зв'язок, сільське господарство та інші. Виробничі основні засоби це

будови, споруди, машини і устаткування, обладнання, інструменти, інвентар та приладдя, водойми, земельні ділянки тощо.

Згідно національних стандартів до основних засобів відносять також незавершені капітальні інвестиції. Тобто витрати на придбання об'єктів основних засобів, та введення в експлуатацію яких не було на дату складання звітності. Введення в експлуатацію супроводжується певними документами, а саме: 03-1 "Акт прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів"; 03-6 "Інвентарна картка обліку основних засобів (заповнюється в одному екземплярі на підставі "Акту (накладної) прийому-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів" (форма N 03-1), технічної й іншої документації); 03-7 "Реєстр інвентарних карток по обліку основних засобів; 03-8 "Картка обліку руху основних засобів"; 03-9 "Інвентарний список основних засобів.

Основні засоби також можна згрупувати за джерелами їх отримання та за функціями, які вони виконують у виробничому процесі. За джерелами отримання основні засоби можна поділити на власні (які, в свою чергу, можуть бути придбані чи виробленими), орендовані чи одержані в лізинг.

Отже, основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр, що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності, вартість яких перевищує 6500 грн і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зношенням та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік.

Облік основних засобів є невід'ємною складовою частиною обліку кожного підприємства. Ефективне його проведення, особливо великими підприємствами, установами чи організаціями неможливе без системного та кваліфікованого підходу.

Література

1. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.99р. № 996-XIV зі змінами та доповненнями.

2. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. 7-е видання, доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2016. 832 с.